

Posudek vedoucí diplomové práce

Téma diplomové práce: **Povinnost loajality člena kapitálové obchodní společnosti v českém právu**

Diplomantka: **Dáša Kaščíková**

Datum odevzdání práce: 9.12.2014

1. Volba tématu a rozsah práce

Předmětem posouzení je diplomová práce věnovaná problematice loajality společníka kapitálové obchodní společnosti. Jedná se o velké téma komercialisty a v širším rámci i české a zahraniční civilistiky. Autorka je aplikuje na vybraný okruh právních situací. Lze tudíž říci, že zvolené téma má nejen teoretický rozměr, ale zahrnuje i praktické dopady obecnějších závěrů. V odborném literatuře není zvolená materie rozsáhleji systematicky zpracována. Poskytuje proto široký prostor pro vlastní úvahy diplomantky. Volbě tématu lze tudíž přisvědčit.

Práce má 50 stran vlastního textu a splňuje tak požadavky na rozsah diplomové práce stanovené příslušným fakultním předpisem.

2. Struktura a metoda práce

Autorka rozdělila svůj text do dvou částí, kdy v první pojednává obecně o povinnosti loajality člena kapitálové obchodní společnosti v českém právu, o její právní úpravě před a po rektifikaci soukromého práva v ČR a o pojetí loajality společníka v judikatuře Nejvyššího soudu. Druhá část se ve svých jednotlivých kapitolách věnuje vybraným případům uplatnění povinnosti loajality člena kapitálové společnosti. V závěru jsou shrnuty některé myšlenky, k nimž diplomantka zpracováním tématu dospěla.

Struktura diplomové práce je přehledná. Mám však za to, že první - obecné - kapitole měl být věnován větší prostor, neboť právě hlubší analýza povinnosti loajality, a to včetně jejího rozšíření o pojetí povinnosti loajality v legislativě, doktríně a judikatuře alespoň jednoho zvoleného jiného státu, je východiskem pojednání o jednotlivých projevech neloajálního chování členů obchodní korporace. Rozsah jednotlivých oblastí, v nichž se promítá povinnost loajality, resp. její porušení (celkem sedm) je relativně rozsáhlý na to, aby mohla být témata na omezeném rozsahu stran zpracována do potřebné hloubky. Například jen povinnost loajality společníka ovládané společnosti by vydala na samostatnou práci, jak ostatně poznamenává v úvodu diplomního textu i sama autorka.

Z hlediska metod odborné práce postupuje diplomantka o obecného ke zvláštnímu a využívá také metody deskriptivní. Autorka sama uvádí, že zvolila induktivní metodu, pomocí které má demonstrovat použitelnost povinnosti loajality a její důsledky na jednotlivých vybraných případech. Použité metody v zásadě odpovídají cíli práce, který si autorka vytkla na s. 1.

3. Formální stránka práce

Po formální stránce má stránka průměrnou úroveň. Zásadní výtka gramatické povahy mám ke zpracování poznámkového aparátu. Poznámky pod čarou jsou větami, které mají začínat velkými písmeny a končit tečkou, což diplomantka nerespektuje. V práci se vyskytují místy i formulační a gramatické nepřesnosti (např. s. 5 či 6). I když jde o autorčino rané odborné dílo, prokazuje dobré vyjadřovací schopnosti.

4. Samostatnost při zpracování tématu

Diplomantka postupovala při zpracování práce samostatně.

5. Obsahová stránka práce

Jak řečeno výše, textu by prospělo hlubší – teoretické – pojednání o povinnosti loajality člena obchodní korporace, a to i v dílčím zahraničně srovnávacím pohledu. Ocenit lze diplomantčinu práci s judikaturou a snahu hledat projevy využitelnosti obecné zásady v konkrétních oblastech fungování kapitálové obchodní korporace. Autorka je též schopna formulovat vlastní názory a argumentovat je.

Níže uvádím některé obsahové nepřesnosti a také náměty, k nimž by se diplomantka mohla obhajobě vyjádřit:

- Neztotožňuji se zcela se závěrem autorky učiněným na s. 7, kde uvádí, že před rekodifikací soukromého práva nebyl požadavek výše vymezeného čestného jednání člena obchodní korporace zakotven na úrovni zákona a že povinnost loajality společníka vůči společnosti bylo možné nalézt pouze v jednotlivých ustanoveních obchodního zákoníku. Ostatně níže na téže straně upozorňuje - s odkazem na odbornou literaturu – na občanskoprávní úpravu sdružení, jímž ve své podstatě obchodní korporace stále zůstává. K tomu odkazuji na: Eliáš, K.: Širší kontext § 56a Obch. z. a poznámky k němu (Zákaz zneužití práva se zřetelem k možnostem postihu zneužití soukromých oprávnění akcionáře proti akciové společnosti) in Vzájemné ovlivňování komunitární úpravy a českého a slovenského obchodního práva na pozadí

procesu jejich reforem. Sborník ze setkání kateder obchodního práva právnických fakult České republiky a Slovenské republiky, Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, Praha, 2007, str. 95 až 120.

- Judikatura věnovaná přímo či nepřímo povinnosti loajality společníka použitá v diplomové práci je úzká. Autorka mohla uvést i starší rozhodnutí Nejvyššího soudu (např. 29 Cdo 2084/2000 z 3. ledna 2011) či rozhodnutí následující po těch, které ve své diplomové práci analyzuje (viz např. o judikatura v článku L. Joskové, který je součástí přehledu použité literatury).
- K autorčině kritice rozhodnutí Nejvyššího soudu na s. 17 lze podotknout, že před argumentem obecnější právní úpravou (v tomto případě § 39 zrušeného obč. zák.) Nejvyšší soud dal správně přednost speciální úpravě, resp. zásadě, a to právě povinnosti loajality společníka.
- Neztotožňuji se s názorem autorky prezentovaným na s. 19 o posunu v úpravě práva na informace. Mám za to, že ustanovení obchodního zákoníku, na něž autorka odkazuje v poznámce pod čarou naopak poskytuje společníkovi širší právo na informace, než jen prostřednictvím valné hromady, resp. účasti na ní (viz k tomu i judikatura Nejvyššího soudu). Domnívám se též, že povinnost mlčenlivost společníka není třeba dovozovat „až“ z § 212 nového občanského zákoníku, ale že její oporou je speciální úprava zákona o obchodních korporacích. Uvedené občanskoprávní ustanovení může být jistě jejím širším základem.
- K textu na s. 30, resp. k pojednání o funkci § 178 ObchZ lze podotknout, že tato úprava je zaměřena především na ochranu zájmu věřitelů, přesněji krytí základního kapitálu jako jednoho z nástrojů jejich ochrany.
- K příkladu, který má podpořit názor, že zisk lze rozdělit pouze na tantiému (s. 31), lze uvést, že autorka si pomáhá speciálním případem, jehož skutková podstata je podstatně odlišná od té, z níž Nejvyšší soud vyvodil své závěry.
- Za diskusí považuji i autorčin závěr o odklonu úpravy zákona o obchodních korporacích od úpravy v obchodním zákoníku týkající se úpravy rozdělení zisku ve stanovách (s. 32).

6. Práce s literaturou

Rozsah použité tuzemské literatury je úzký, přičemž jeho výraznou část tvoří učebnice. Zcela absentuje zahraniční literatura. Na použitý pramen autorka odkazuje, nečiní tak ale gramaticky správně (viz výše). Ocenit je třeba, že pracuje s judikaturou, bez níž, resp. jejího využití, nelze téma zvládnout.

Závěrečné hodnocení práce

Návrh závěrečného hodnocení práce činím s ohledem na skutečnost, že téma je náročné, a to nejen na znalosti, ale i na abstraktní myšlení. Autorka projevila i jistou dávku invence výběrem jednotlivých dílčích témat. Za slabinu práce považuji omezený rozsah použité tuzemské odborné literatury, absenci zahraniční literatury a jistou nevyváženost mezi obecným pojednáním o povinnosti loajality a jejími jednotlivými projevy. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji známkou „dobře“.

Praha, 22. ledna 2015

prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.
vedoucí diplomové práce